

«Затверджую»
Директор Бориславського
медичного коледжу

О. Я. Хемич

23 жовтня 2017р.



ПОЛОЖЕННЯ
про систему оцінювання якості знань студентів
в Бориславському медичному коледжі

Розглянуто та схвалено на засіданні Педагогічної Ради

« 04 » вересня 2017р. Протокол № 1

ВСТУП

Це Положення визначає порядок комплексного оцінювання знань студентів, розроблений з метою удосконалення чинної в коледжі системи контролю якості знань студентів та адаптації її до загальноєвропейських вимог.

Освітня діяльність у Бориславському медичному коледжі спрямована на виконання вимог реалізації стратегічного курсу України на європейську інтеграцію в галузі вищої освіти, зумовленого запитами ринку праці та загальносвітовими тенденціями розвитку освіти.

Основними напрямками культурно-освітньої і науково-технічної інтеграції, сформульованими у Болонській декларації, визначено впровадження європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці.

Ключовою вимогою Болонської декларації є введення кредитно-модульної технології навчання, яка базується на індивідуалізації та диференціації навчання, зміні методик навчання, використанні активних методів та сучасних інформаційних технологій в навчально-виховному процесі, посиленні ролі самостійної роботи студентів.

Зменшення частки аудиторних занять, збільшення складової плідної самостійної роботи студента вимагає введення більш диференційованої -- **комплексної системи оцінки знань**.

В систему загальної діагностики знань, як важлива її складова, входить поточна оцінка знань, що вимагає від студентів систематичної навчальної роботи впродовж всього періоду навчання.

Введена система комплексного оцінювання знань забезпечує об'єктивність оцінки, а отже виконує функції контролю і мотивації студентів в навчальній роботі та досягненні ними більш якісного рівня знань.

Якість отриманих професійних знань в контексті Болонського процесу є основою створення європейського простору вищої освіти.

Положення розроблялося з урахуванням таких нормативно-правових документів:

- Конституції України;
- Закону України "Про освіту";
- Закону України "Про вищу освіту" тощо.

1. Загальні відомості

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечення своєчасного коригування навчального процесу.

Органічною складовою навчального процесу є контроль знань студентів. До основних завдань контролю знань належать:

- підвищення мотивації студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року, переорієнтація їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок;
- систематизація знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року;
- недопущення розриву між завданнями, що виносяться для контролю і програмою дисципліни;
- відкритість контролю: ознайомлення студентів на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується комплексним підходом до складання контрольних завдань та підсумкових модульних контролів із застосуванням комп'ютерного тестування;
- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх розмежування за змістом й у часі;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності роботи викладацького складу.

Система оцінювання знань студентів з кожної дисципліни включає поточний, рубіжний та підсумковий контроль знань, оцінювання результатів практик і державну атестацію за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль проводиться викладачами на аудиторних заняттях усіх видів. Основне завдання поточного контролю - перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем - для коригування методів і засобів навчання, так і студентами - для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань та умінь визначаються відповідною **робочою програмою з дисципліни**. Результати поточного контролю (поточна успішність) з дисципліни є основною інформацією при проведенні заліку чи диференційованого заліку,

можуть враховуватися викладачем при проведенні екзамену з цієї дисципліни, а також служать критерієм допуску до підсумкового контролю.

Поточна успішність із загальноосвітніх дисциплін, що викладаються студентам Бориславського медичного коледжу, які навчаються на основі базової середньої освіти, оцінюється за **12-ти бальною шкалою** (Наказу МОН та Академії ПНУ N 428/48 від 04.09.2000р.) з наступним переведенням в **чотирибальну шкалу**.

Поточна успішність із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що викладаються студентам коледжу, які навчаються за традиційною системою освіти, оцінюється за **чотирибальною національною шкалою, 5(відмінно), 4(добре), 3(задовільно) і 2(незадовільно)**.

Критерії оцінювання студентів як за 4 так і 12-бальною шкалою визначаються в додатку до даного положення.

Поточне успішність та результати поточного оцінювання знань і навичок студентів за семестр проставляються у „Журналі обліку успішності студентів”.

ПРОМІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення відповідальності та ефективності виконання графіка навчального процесу студентами.

Атестація студентів проводиться двічі за навчальний рік (в осінньому та в весняному семестрах) обов'язково за всіма навчальними дисциплінами, що вивчаються в даному семестрі. Проміжна атестація проводиться у студентів, які навчаються в коледжі за 12-бальною та 4-бальною шкалою.

Проміжна атестація виставляється студенту при наявності у нього не більше 2 годин невідпрацьованих пропущених академічних годин, якщо у студента на момент атестації наявні 4 і більше години невідпрацьованих пропущених академічних занять, то такий студент з цієї дисципліни не атестується. Оцінка за атестацію студента з дисципліни виставляється, як середня арифметична величина всіх поточних оцінок з цієї дисципліни, яка округлюється на найближчого цілого числа (згідно загальноприйнятих математичних правил округлення чисел - число із десятими від 1 до 4 десятих округлюється до попереднього цілого числа, а число із 5 і більше десятими округлюється до наступного цілого числа)

Приклад:

$$\text{Оцінка за атестацію} = \frac{5+4+3+4+5}{5} = 4,2, \text{ округлюється до } 4.$$

Якщо студент не атестований, то у відомості, проти його прізвища ставиться «н/а». Результати атестації вносяться у відомості проміжної атестації, які подаються зав. відділенням не пізніше перших двох робочих днів наступного після атестації тижня.

Директорський контроль якості навчання (далі ДК) є особливою формою внутрішнього контролю, який проводиться з метою:

- визначення рівня ефективності використання різних форм і методів викладання педагогічними працівниками навчальних дисциплін;
- отримання інформації про характер пізнавальної діяльності, рівень самостійності і активності студентів;
- оцінки залишкового рівня знань з навчальної дисципліни, або окремого її модуля з наступним аналізом та узагальненням;
- належної підготовки для проходження ліцензійних і акредитаційних процедур та забезпечення максимально об'єктивного оцінювання знань студентів;
- перевірки якості навчального процесу на кафедрах та рівня викладання навчальних дисциплін окремими науково-педагогічними працівниками.
- перевірки готовності студентів до складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-М» та з метою формування «групи ризику».

Дана форма контролю може проводитись протягом вивчення навчального курсу, або після закінчення вивчення навчального модуля, а саме:

- упродовж семестру – за темами навчальної дисципліни, що були вивчені у поточному семестрі на момент набрання чинності наказу ректора про проведення ДК;
- на початку семестру – за темами навчальної дисципліни, що були вивчені у попередньому семестрі (за умови, що навчальна дисципліна викладається два і більше семестри);
- на початку семестру, наступного після повного закінчення вивчення навчальної дисципліни, за темами, що передбачені робочою навчальною програмою.
- у семестрі, в якому передбачено складання студентами даного курсу ліцензійного іспиту «Крок-М».

Директорський контроль якості навчання проводиться відповідно до наказу директора коледжу. Затверджений графік проведення доводиться до відома студентів, викладачів не пізніше, ніж за десять днів до початку проведення.

ДК з навчальних дисциплін організовує та проводить завідувач відповідного відділення і відповідний викладач.

Кількість ДК не повинно перевищувати одного протягом робочого дня в одній групі.

Пакет завдань для проведення ДК розробляється педагогічними працівниками, затверджується на засіданні відповідної циклової методичної комісії.

ДК проводиться у формі тестування, або у письмовій формі за тестовими завданнями ліцензійних іспитів «Крок-М» отриманих з банку тестів Центру тестування при МОЗ України.

Затверджений пакет завдань для ДК, повинен у паперовому варіанті зберігатись в заступника директора з навчальної роботи та містити:

- титульну сторінку;
- пояснювальну записку з критеріями оцінювання знань студентів;
- перелік запитань в межах навчального курсу;
- варіанти тестових завдань;
- задачі, практичні завдання по варіантах;
- ключі до тестових завдань, задач.

Завдання ДК повинні бути рівнозначної складності, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання з вивченого програмного матеріалу дисциплін, термін яких знаходиться в межах відведеного часу для ДК. Кількість пакетів завдань формується з розрахунку: один - на академічну групу. ДК проводиться в окремій академічній групі або в потоці в присутності викладача.

Для проведення ДК відводиться дві академічні години.

Результати ДК обговорюються на засіданні циклової комісії, адміністративної Ради, педагогічної Ради.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль передбачений у студентів, які навчаються за традиційною системою організації навчального процесу. Він проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий екзамен - це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Умови організації і проведення іспиту повідомляються студентам на перших заняттях вивчення дисципліни. Іспити приймаються екзаменаторами (комісіями – для державних іспитів) затвердженими наказом директора.

Студент не допускається до семестрового контролю з певної дисципліни, якщо він не виконав усіх видів робіт (лабораторні роботи, практичні заняття, певні індивідуальні завдання), передбачених робочим навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни

Недопущення студента до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни не може бути причиною не допуску його до семестрового контролю з інших дисциплін.

Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Коледж може встановлювати студентам індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів. За наявності поважних

причин (хвороба, сімейні обставини та ін.), що документально підтверджені, окремим студентам розпорядженням директора може встановлюватись індивідуальний графік складання екзаменів (заліків) або ліквідації академічної заборгованості - не більше часу тривалості зимових канікул, а після літньої екзаменаційної сесії - до початку нового навчального року. Якщо цей термін є недостатнім для виконання індивідуального графіка, розглядається питання про надання студенту академічної відпустки або повторного курсу навчання.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Студент, який захворів під час сесії, зобов'язаний повідомити зав. відділення про свою хворобу не пізніше наступного дня після екзамену та в тижневий термін після одужання подати зав. відділення медичну довідку встановленої форми.

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно", що відповідає, відповідно, оцінкам «5», «4», «3», «2») (для загальноосвітньої навчальної програми 12 і 4-бальною шкалою) і вносяться в заліково-екзаменаційну відомість, залікову книжку, навчальну картку студента.

Студенти, які одержали під час сесії більше двох незадовільних оцінок, відрховуються з коледжу.

Студентам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий - комісії, яка створюється в університеті наказом директора.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань (розрахункових, графічних тощо). Семестровий диференційований залік планується при відсутності екзамену на останньому занятті з дисципліни, яке за календарно-тематичним планом передбачається проводити як підсумкове.

Диференційований залік проводиться в межах відведеного заняття викладачем, який проводив заняття.

Студенти, які бажають отримати вищу оцінку, ніж рейтингова, мають право на складання диференційованого заліку, але при цьому можуть бути оцінені як вище, так і нижче, в залежності від виявленого рівня знань.

При проведенні диференційованого заліку враховується активність студентів в процесі вивчення предмету (участь в конкурсах, олімпіадах, конференціях), оцінки підсумкових занять та ін.

Умови проведення диференційованого заліку оголошуються студентам на перших заняттях з дисципліни.

Інформація про результати проведення іспиту та заліків передається зав. відділення **в день складання чи наступний робочий день, після складання**. Оцінка заноситься в екзаменаційну відомість, залікову книжку студента (крім оцінки "незадовільно").

Перескладання незадовільних оцінок, одержаних за іспити або диференційовані заліки, проводиться в межах екзаменаційної сесії у встановлені дні.

Оцінювання практик. Практика є невід'ємною складовою навчального процесу. Її мета полягає в оволодінні студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних в коледжі знань професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи у конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Оцінка за практику складається з оцінки:

- 1) керівника від бази практики;
- 2) керівника від коледжу;
- 3) презентації студентом результатів проходження практики під час захисту звіту;
- 4) відповіді на запитання.

Оцінка результатів проходження практики відбувається за 4-бальною шкалою.

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Державна атестація – є підсумковою формою контролю за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

Державна атестація здійснюється Державною екзаменаційною (ДЕК) (кваліфікаційною) комісією **після завершення теоретичної та практичної частини навчання** за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем (ОКР) з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої та кваліфікаційної підготовки випускника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики напряму підготовки (спеціальності). При атестації оцінюється рівень теоретичних, професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційними

характеристиками фахівців з відповідного напрямку підготовки, спеціальності.

Державна атестація випускників за спеціальностями «Лікувальна справа», «Акушерська справа», «Сестринська справа» складається з теоретичної частини: ліцензійний іспит Крок-М, та практичної частини – комплексного іспиту .

Державна атестація в коледжі відбувається у відповідності до Положення про державну атестацію.

«Затверджую»
Директор Бориславського
медичного коледжу

_____ **О. Я. Хемич**

23 жовтня 2017р

**Загальні критерії оцінювання знань студентів
за 4-бальною та 12-бальною шкалою
(додаток до Положення про систему
оцінювання якості знань студентів
в Бориславському медичному коледжі)**

Важливу функцію при здійсненні оцінювання відіграють його критерії. Залежно від ступеня оволодіння навчальним матеріалом розрізняють чотири рівні його засвоєння та вміння оперувати ним: початковий, середній, достатній, високий.

Критерії дають змогу здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів у 12-бальній системі оцінювання:

Рівні компетенції	Критерії
I. Початковий	1 Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються учнем окремими словами чи реченнями.
	2 Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
	3 Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
II. Середній	4 Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.
	5 Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.
	6 Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і

		розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.
III. Достатній	7	Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.
	8	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.
	9	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.
IV. Високий	10	Студент виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем.
	11	Студент вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.
	12	Студент виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Схема переведення навчальних досягнень студентів з 12-бальної шкали оцінювання у 4-бальну

Шкала оцінювання	Оцінки											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4-бальна шкала												
12-бальна	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Оцінювання здійснюється на основі результатів таких видів перевірки:

- усної (індивідуальне, групове та фронтальне опитування);
- письмової (самостійні та контрольні роботи, тестування);
- графічної (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами);
- практичної (виконання практичних навичок).

При визначенні рівня навчальних досягнень студентів враховуються:

- характеристики відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези;
- самостійність оцінних суджень.

Критерії оцінювання за 4-бальною системою

Оцінка в національній системі	Визначення
1	2
Відмінно	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок.
Добре	Дуже добре-вище від середнього рівня з кількома помилками. Добре – загалом правильна робота з певною кількістю помилок.
Задовільно	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків. Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку